itB | legal

Kancelaria Radców Prawnych

NEWSLETTER

05/2026

PRAWO HANDLOWE
Wynagrodzenie członków zarządu fundacji rodzinnej — 2 — WAŻNE

PRAWO ADMINISTRACYJNE
Ustawa deregulacyjna – co może zmienić się dla przedsiębiorców od 1 stycznia 2027 r.? — 5

PRAWO CYWILNE
Najem okazjonalny – czym jest i jak prawidłowo zawrzeć umowę? — 7

PRAWO PRACY
Rozwiązanie stosunku pracy – o czym pracodawca powinien pamiętać? — 10

PRAWO UMÓW
Tajemnica przedsiębiorstwa i klauzula poufności — 12

PRAWO CYWILNE
Służebność drogi koniecznej — 14

E-BIZNES
Obowiązki dotyczące świadczenia usług z wykorzystaniem aplikacji mobilnej — 16

WYGRANE SPRAWY – PRAWO ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH
KIO nakazuje zamawiającemu unieważnienie czynności unieważnienia postępowania — 20 — SUKCES

WYGRANE SPRAWY – DOTACJE
SKO uchyla obowiązek zwrotu 250 tys. zł dotacji oświatowej — 21 — SUKCES

PRAWO HANDLOWE

WYNAGRODZENIE CZŁONKÓW ZARZĄDU FUNDACJI RODZINNEJ

Członkowie zarządu fundacji rodzinnej mogą pełnić swoje funkcje za wynagrodzeniem. Jeżeli nie umówiono się w sprawie wysokości wynagrodzenia, członkowie zarządu pełnią funkcję bez wynagrodzenia. Członkom zarządu przysługuje zwrot kosztów związanych z udziałem w pracach zarządu.

Pełnienie funkcji członka zarządu fundacji rodzinnej może mieć charakter odpłatny. Jeśli nie ustalono, że członkowi zarządu należy się wynagrodzenie, wówczas nie przysługuje mu ono ani w ramach stosunku powołania, ani w ramach stosunku wewnętrznego - chyba że dany typ stosunku wewnętrznego nie pozwala na nieodpłatność (np. umowa o pracę).

Wynagrodzenie członka zarządu będącego fundatorem, beneficjentem lub podmiotem powiązanym

Ze szczególną ostrożnością należy jednak podchodzić do wynagradzania członka zarządu fundacji, który jest jednocześnie beneficjentem, fundatorem lub podmiotem powiązanym z beneficjentem, fundatorem lub fundacją rodzinną.

Co do zasady, na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 25 ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych („**Ustawa o CIT**"), zwalnia się z podatku fundacje rodzinne, przy czym - zgodnie z art. 6 ust. 6 Ustawy o CIT - zwolnienie, o którym mowa w ust. 1 pkt 25, nie ma zastosowania do podatku, o którym mowa m.in. w art. 24q. Zgodnie z art. 24q ust. 1 pkt 3 Ustawy o CIT, podatek dochodowy od przekazanego lub postawionego do dyspozycji przez fundację rodzinną bezpośrednio lub pośrednio świadczenia w postaci ukrytych zysków – wynosi 15% podstawy opodatkowania.

Czym są ukryte zyski w rozumieniu Ustawy o CIT?

Odpowiedź na to pytanie zawiera art. 24q ust. 1a Ustawy o CIT. Przez świadczenia w postaci ukrytych zysków, o których mowa w ust. 1 pkt 3, rozumie się:

1. odsetki, prowizje, wynagrodzenia i inne opłaty od jakiejkolwiek rodzaju pożyczki udzielonej fundacji rodzinnej przez beneficjenta, fundatora lub podmiot powiązany z beneficjentem, fundatorem lub fundacją rodzinną;
2. darowizny lub inne nieodpłatne lub częściowo odpłatne świadczenia, inne niż świadczenia, o których mowa w art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 2023 roku o fundacji rodzinnej,

przekazane, bezpośrednio lub pośrednio, na rzecz beneficjenta, fundatora, podmiotu powiązanego z beneficjentem, fundatorem lub fundacją rodzinną;

3. świadczenia na rzecz beneficjenta, fundatora lub podmiotu powiązanego z beneficjentem, fundatorem lub fundacją rodzinną z tytułu:
   a) usług doradczych, księgowych, badania rynku, usług prawnych, usług reklamowych, zarządzania i kontroli, przetwarzania danych, usług rekrutacji pracowników i pozyskiwania personelu, gwarancji i poręczeń oraz świadczeń o podobnym charakterze;
   b) wszelkiego rodzaju opłat i należności za korzystanie lub prawo do korzystania z praw lub wartości, o których mowa w art. 16b ust. 1 pkt 4–7, to jest praw autorskich lub praw pokrewnych, licencji, praw własności przemysłowej;
4. różnicę między wartością rynkową transakcji określoną zgodnie z art. 11c a ustaloną ceną tej transakcji – w przypadku innych niż określone w pkt 3 transakcji między fundacją rodzinną a beneficjentem, fundatorem, podmiotem powiązanym z beneficjentem, fundatorem lub fundacją rodzinną;
5. pożyczkę udzieloną przez fundację rodzinną beneficjentowi – w tej części, która podlegała zwrotowi w danym roku podatkowym i nie została zwrócona do dnia upływu terminu złożenia deklaracji, o której mowa w art. 24s ust. 1, za ten rok podatkowy;
6. pożyczkę udzieloną przez fundację rodzinną beneficjentowi na okres co najmniej 10 lat albo na okres krótszy niż 10 lat, jeżeli ostateczny termin obowiązywania umowy wynosi co najmniej 10 lat.

Usługi zarządcze – szczególnie wrażliwa podstawa wynagrodzenia

W kontekście wynagradzania członków zarządu fundacji rodzinnej, szczególne znaczenie ma okoliczność, że za ukryte zyski uznaje się świadczenia na rzecz beneficjenta, fundatora lub podmiotu powiązanego z beneficjentem, fundatorem lub fundacją rodzinną z tytułu usług doradczych, księgowych, badania rynku, usług prawnych, usług reklamowych, zarządzania i kontroli, przetwarzania danych, usług rekrutacji pracowników i pozyskiwania personelu, gwarancji i poręczeń oraz świadczeń o podobnym charakterze.

Należy zwrócić uwagę na interpretację indywidualną Dyrektora KIS z 19 grudnia 2023 roku (0111-KDIB1-2.4010.423.2023.2.AW). W stanie faktycznym rozpatrywanej sprawy fundacja rodzinna planowała zawrzeć z fundatorem, będącym członkiem zarządu, kontrakt menedżerski, w ramach którego fundator miał wykonywać rzeczywiste czynności zarządcze i nadzorcze, za rynkowym wynagrodzeniem. Organ podatkowy uznał, że wynagrodzenie wypłacane fundatorowi stanowiłoby ukryty zysk – świadczenie to mieści się bowiem w katalogu obejmującym usługi zarządzania i kontroli.

Z kolei w interpretacji indywidualnej z dnia 7 maja 2024 roku (0114-KDIP2-1.4010.66.2024.4.KW) Dyrektor KIS zajął stanowisko, że wynagrodzenie za pracę, wypłacane członkom zarządu fundacji, którzy są jednocześnie fundatorami i beneficjentami fundacji, na podstawie umów o pracę, nie będzie stanowiło świadczenia w postaci ukrytych zysków, o którym mowa w art. 24q ust. 1 pkt 3 Ustawy o CIT.

Zdaniem organu podatkowego, w katalogu ukrytych zysków wymienione zostały świadczenia na rzecz beneficjenta, fundatora lub podmiotu powiązanego z beneficjentem, fundatorem lub fundacją rodzinną z tytułu usług doradczych, księgowych, badania rynku, usług prawnych, usług reklamowych, zarządzania i kontroli, przetwarzania danych, usług rekrutacji pracowników i pozyskiwania personelu, gwarancji i poręczeń oraz świadczeń o podobnym charakterze (24q ust. 1a pkt 3 lit. a). Niemniej jednak katalogiem tym nie należy obejmować stosunku pracy.

Podsumowanie

Co do zasady członek zarządu fundacji rodzinnej może otrzymywać wynagrodzenie. Jeżeli jest on jednak jednocześnie beneficjentem lub fundatorem, podmiotem powiązanym z beneficjentem, fundatorem lub fundacją – należy z dużą ostrożnością podchodzić do czynności, które mają stanowić podstawę do wypłaty wynagrodzenia, jak i do podstawy ich wykonywania przez członka zarządu. Istnieje ryzyko uznania przez organ podatkowy otrzymywanych świadczeń za ukryte zyski, co wiąże się z zastosowaniem stawki podatku w wysokości 15% podstawy opodatkowania.

MARCIN DYBICH

Starszy prawnik

Marcin Dybich w Kancelarii itB Legal zajmuje się tematami z zakresu obsługi korporacyjnej, w tym zakładaniem oraz rejestracją spółek i fundacji, przekształceniami, fuzjami, sporządzaniem umów i innej niezbędnej dokumentacji, w tym protokołów i uchwał.

@ marcin.dybich@itblegal.pl tel. +48 32 77 45 888

BIO PROFIL

PRAWO ADMINISTRACYJNE

USTAWA DEREGULACYJNA – CO MOŻE ZMIENIĆ SIĘ DLA PRZEDSIĘBIORCÓW OD 1 STYCZNIA 2027 R.?

Z początkiem przyszłego roku wejdzie w życie ustawa upraszczająca procedury administracyjne. Nowelizacja obejmuje siedemnaście ustaw i wprowadza mechanizm milczącego załatwienia sprawy do szeregu postępowań. Oznacza to, że w przypadkach wyraźnie wskazanych w przepisach brak działania organu w określonym terminie będzie traktowany tak, jak wydanie rozstrzygnięcia uwzględniającego wniosek przedsiębiorcy.

itB

Niewielka zaległość podatkowa może zostać umorzona bez decyzji

Zmiana dotyczy np. wniosków o umorzenie zaległości podatkowej, odsetek za zwłokę lub opłaty prolongacyjnej. Jeżeli organ nie wyda decyzji ani postanowienia kończącego postępowanie w ciągu 60 dni od złożenia wniosku, sprawa zostanie uznana za załatwioną zgodnie z żądaniem podatnika. Podatnik będzie mógł wystąpić o wydanie zaświadczenia potwierdzającego sposób zakończenia postępowania.

Mechanizm obejmie jednak wyłącznie kwoty, które w odniesieniu do tego samego podatnika, jednego organu i danego podatku nie przekroczą w roku podatkowym wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, obowiązującego w dniu złożenia wniosku.

Milczące umorzenie nie zwalnia podatnika z odpowiedniego przygotowania wniosku. Powinien on wskazywać okoliczności uzasadniające udzielenie ulgi oraz pozwalać na jednoznaczne ustalenie rodzaju i wysokości należności.

Postępowanie środowiskowe w trakcie zmiany planu miejscowego

Obecnie, w sprawach wymagających wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach bada się zgodność inwestycji z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Stwierdzenie niezgodności – co do zasady – prowadzi do odmowy zgody na realizację przedsięwzięcia. Od 1 stycznia 2027 r. postępowanie środowiskowe będzie mogło być kontynuowane, jeżeli wnioskodawca przedłoży uchwałę o przystąpieniu do sporządzania albo zmiany planu miejscowego lub uchwałę o wyrażeniu zgody na przystąpienie do sporządzenia zintegrowanego planu inwestycyjnego. Jeżeli jednak w ciągu pięciu lat od wszczęcia postępowania nie przedstawi wypisu i wyrysu ze zmienionego planu, postępowanie zostanie umorzone.

90 dni na potwierdzenie aktualności warunków inwestycji

Wniosek o wydanie kolejnej decyzji potrzebnej do realizacji inwestycji albo dokonanie odpowiedniego zgłoszenia należy, co do zasady, złożyć w ciągu sześciu lat od dnia, w którym decyzja środowiskowa stała się ostateczna. Termin ten może zostać wydłużony do dziesięciu lat, jeżeli organ potwierdzi, że warunki realizacji przedsięwzięcia pozostają aktualne. O takie potwierdzenie można wystąpić nie wcześniej niż po upływie pięciu lat od dnia, w którym decyzja środowiskowa stała się ostateczna.

Od 1 stycznia 2027 r., jeżeli organ nie wyda odpowiedniego postanowienia w ciągu 90 dni od otrzymania wniosku, aktualność warunków realizacji przedsięwzięcia zostanie uznana za potwierdzoną.

Dla wieloetapowych inwestycji może to ograniczyć ryzyko utraty możliwości wykorzystania decyzji tylko dlatego, że organ nie rozpoznał wniosku na czas. Nadal konieczne będzie jednak precyzyjne pilnowanie terminów. Wniosek należy złożyć odpowiednio wcześnie, aby postanowienie organu albo skutek milczącego potwierdzenia nastąpiły przed końcem podstawowego, sześcioletniego okresu.

Milczenie organu nie w każdej sprawie oznacza zgodę

Nowe przepisy dają przedsiębiorcom przydatne narzędzia, ale milczące załatwienie sprawy będzie możliwe wyłącznie w postępowaniach, w których wyraźnie przewidziano taki skutek. Sam upływ terminu na rozpoznanie wniosku nie zawsze będzie zatem oznaczał, że został on uwzględniony.

W każdej sprawie należy ustalić, czy może ona zostać załatwiona milcząco, od którego dnia biegnie termin oraz czy nie nastąpiło zdarzenie, które zatrzymało jego bieg lub wyłączyło zastosowanie tego mechanizmu. Warto również zadbać o uzyskanie dokumentu potwierdzającego sposób zakończenia postępowania, jeżeli ma on stanowić podstawę dalszych działań przedsiębiorcy.

PIOTR NIEWĘGŁOWSKI

Aplikant radcowski

Piotr Niewęgłowski w Kancelarii itB Legal zajmuje się tematami z zakresu obsługi korporacyjnej i prawa sportowego, procesu inwestycyjnego oraz bieżącej obsługi prawnej biznesu, reprezentowaniem klientów przed organami administracji publicznej, sądami administracyjnymi oraz sądami powszechnymi.

@ piotr.nieweglowski@itblegal.pl tel. +48 32 77 45 888

BIO PROFIL

PRAWO CYWILNE

NAJEM OKAZJONALNY – CZYM JEST I JAK PRAWIDŁOWO ZAWRZEĆ UMOWĘ?

Wynajem mieszkania wiąże się niejednokrotnie z obawami właściciela lokalu. W praktyce, jednym z rozwiązań zwiększających bezpieczeństwo wynajmującego, jest zawarcie umowy najmu okazjonalnego. Jest to szczególny rodzaj najmu lokalu mieszkalnego, który – po spełnieniu określonych wymogów ustawowych – pozwala właścicielowi skuteczniej dochodzić wydania lokalu po zakończeniu stosunku najmu.

Czym jest najem okazjonalny?

Najem okazjonalny został uregulowany w ustawie z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego. Jest to szczególny rodzaj umowy najmu lokalu mieszkalnego. Z tego instrumentu prawnego mogą skorzystać wyłącznie osoby fizyczne, nieprowadzące działalności gospodarczej w zakresie wynajmowania lokali.

Jakie są korzyści dla wynajmującego z zawarcia umowy najmu okazjonalnego?

Najem okazjonalny jest rozwiązaniem korzystnym dla wynajmujących. Ogranicza bowiem ryzyko związane m.in. z:

- nieopuszczeniem lokalu po zakończeniu umowy,
- koniecznością prowadzenia długotrwałego postępowania eksmisyjnego,
- ponoszeniem kosztów utrzymania lokalu przez okres, w którym były najemca nadal z niego korzysta.

Nie oznacza to jednak, że najemca zostaje pozbawiony ochrony prawnej. Nadal przysługują mu uprawnienia wynikające z przepisów prawa, w tym dotyczące zasad wypowiadania umowy najmu lokalu mieszkalnego czy związane z wadami lokalu.

Jak zawrzeć umowę najmu okazjonalnego?

Aby umowa mogła zostać uznana za najem okazjonalny, nie wystarczy samo umieszczenie takiego określenia w jej treści. Konieczne jest spełnienie wymogów przewidzianych w ustawie, nakreślonych poniżej.

Forma pisemna

Umowa najmu okazjonalnego musi zostać zawarta na piśmie pod rygorem nieważności. Powinna określać w szczególności strony umowy, przedmiot najmu, wysokość czynszu i innych opłat oraz czas trwania najmu.

Najem okazjonalny zawierany jest wyłącznie na czas oznaczony. Wiążą się z tym określone skutki prawne np. co do możliwości jej wypowiedzenia – umowę najmu zawartą na czas określony można rozwiązać wyłącznie w przypadkach przewidzianych w umowie. Z drugiej strony, zawarcie umowy na krótki okres czasu może oznaczać konieczność np. poniesienia kosztów sporządzenia kolejnego, nowego aktu notarialnego (o którym jest napisane poniżej).

Oświadczenie najemcy w formie aktu notarialnego

Jednym z najważniejszych elementów najmu okazjonalnego jest oświadczenie najemcy sporządzone w formie aktu notarialnego, w którym poddaje się on egzekucji obowiązku opróżnienia i wydania lokalu, a także zobowiązuje się opuścić lokal po wygaśnięciu lub rozwiązaniu umowy.

To właśnie ten dokument umożliwia właścicielowi rozpoczęcie postępowania egzekucyjnego (dochodzenia wydania lokalu) bez konieczności prowadzenia postępowania sądowego (procesu) o eksmisję.

Wskazanie lokalu, do którego najemca będzie mógł się wyprowadzić

Do umowy należy także załączyć oświadczenie, w którym najemca wskazuje inny lokal, w którym będzie mógł zamieszkać, w razie wykonania obowiązku opróżnienia wynajmowanego mieszkania.

Do umowy dołącza się również oświadczenie właściciela tego lokalu (lub osoby posiadającej tytuł prawny do lokalu), wyrażające zgodę na zamieszkanie najemcy w razie potrzeby. Dla ważności tego oświadczenia nie jest wymagana forma aktu notarialnego, jednak warto, aby podpis właściciela został notarialnie poświadczony (w praktyce poświadczenie podpisu często odbywa się jednocześnie wraz z ze sporządzeniem aktu notarialnego, w którym najemca poddaje się egzekucji).

Obowiązek zgłoszenia do urzędu skarbowego

Wynajmujący powinien pamiętać o zgłoszeniu faktu zawarcia umowy najmu okazjonalnego naczelnikowi urzędu skarbowego, w terminie 14 dni od dnia rozpoczęcia najmu. Niedopełnienie tego obowiązku sprawia, że w szczególności nie będą miały zastosowania uproszczone zasady dochodzenia opróżnienia lokalu, przewidziane dla najmu okazjonalnego.

Czy najem okazjonalny gwarantuje pełne bezpieczeństwo?

Najem okazjonalny niewątpliwie wzmacnia pozycję właściciela nieruchomości, jednak nie eliminuje wszystkich ryzyk związanych z wynajmem. Kontrowersje budzi możliwość cofnięcia zgody osoby udostępniającej lokal zastępczy, jak i istnienie stron internetowych, oferujących „adresy zastępcze". Przepisy prawa wprowadzają także liczne regulacje chroniące najemcę, jak w szczególności przesłanki wypowiedzenia umowy najmu. Dla przykładu, w przypadku braku płatności czynszu, innych opłat za

używanie lokalu lub opłat niezależnych od właściciela, aby można było wypowiedzieć umowę, najemca musi być w zwłoce z zapłatą za co najmniej trzy pełne okresy płatności, a ponadto najemcę należy uprzedzić na piśmie i wyznaczyć dodatkowy, miesięczny termin zapłaty zaległych i bieżących należności.

Dodatkowo, także sama treść umowy najmu powinna zabezpieczać wynajmującego. Umowa ta – w przeciwieństwie do oświadczenia najemcy – nie jest redagowana przez notariusza, lecz przez jej strony.

Podsumowanie

Najem okazjonalny stanowi obecnie jedno z najskuteczniejszych narzędzi ochrony właścicieli mieszkań wynajmowanych osobom fizycznym. Warunkiem skorzystania z jego zalet jest jednak dochowanie wszystkich wymogów formalnych, przewidzianych w przepisach prawa. Brak któregokolwiek z wymaganych elementów może spowodować, że umowa będzie traktowana jak zwykły najem, a właściciel utraci szczególne uprawnienia, związane z dochodzeniem wydania lokalu.

Dodatkowo, należy pamiętać, że istotna jest także sama treść umowy najmu: również ona powinna zawierać odpowiednie postanowienia, które za zadanie mają chronić i eliminować ryzyka po stronie wynajmującego.

MONIKA JAROCH

Radca prawny

Monika Jaroch w Kancelarii itB Legal zajmuje się tematami z zakresu prawa autorskiego, ochrony danych osobowych, prawa budowlanego, prawa cywilnego i prawa gospodarczego, w szczególności opiniuje i sporządza dokumenty oraz zastępuje klientów w sporach i w postępowaniach przed organami administracji publicznej oraz sądami powszechnymi.

@ monika.jaroch@itblegal.pl tel. +48 32 77 45 888

BIO PROFIL

PRAWO PRACY

ROZWIĄZANIE STOSUNKU PRACY – O CZYM PRACODAWCA POWINIEN PAMIĘTAĆ?

Rozwiązanie umowy o pracę stanowi sytuację, z którą prędzej czy później spotyka się większość pracowników i pracodawców. Niezależnie od tego, która ze stron decyduje o zakończeniu współpracy, konieczne jest dochowanie wymogów wynikających z Kodeksu pracy. Ich naruszenie może bowiem rodzić poważne konsekwencje prawne.

Sposoby rozwiązania stosunku pracy

Zasady rozwiązywania stosunków pracy reguluje ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (dalej jako: **KP**). Przepisy KP przewidują cztery sposoby rozwiązania stosunku pracy:

1. na mocy porozumienia stron,
2. rozwiązanie umowy o pracę za wypowiedzeniem,
3. rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia,
4. wygaśnięcie umowy z upływem czasu, na który była zawarta.

Każdy z tych sposobów wywołuje odmienne skutki prawne i wiąże się z koniecznością spełnienia określonych wymogów formalnych.

Forma rozwiązania umowy o pracę

Zgodnie z art. 30 § 3 KP, oświadczenie każdej ze stron o wypowiedzeniu umowy o pracę lub rozwiązaniu jej bez wypowiedzenia powinno zostać złożone na piśmie. W praktyce oznacza to, że przesłanie e-maila, wiadomości SMS lub wiadomości za pośrednictwem komunikatora np. *Whatsapp* nie spełnia wymogu formy pisemnej. Co najważniejsze, wypowiedzenie umowy o pracę bez dochowania formy pisemnej nie powoduje bezskuteczności wypowiedzenia. Oświadczenie wywołuje skutek w postaci rozwiązania stosunku pracy, jednak jest dokonane z naruszeniem przepisów prawa pracy i może stanowić podstawę dochodzenia przez pracownika roszczeń przewidzianych w art. 45 KP (pracownik może żądać przywrócenia do pracy na poprzednich warunkach lub odszkodowania).

Czy muszę podpisać wypowiedzenie otrzymane od drugiej strony?

TTo jedno z najczęściej zadawanych pytań zarówno przez pracowników, jak i przez pracodawców.

Wypowiedzenie umowy o pracę jest jednostronnym oświadczeniem woli. Oznacza to, że do jego skuteczności nie jest wymagana zgoda drugiej strony. Jeżeli pracodawca wręcza pracownikowi wypowiedzenie, odmowa podpisania dokumentu potwierdzającego jego odbiór nie uniemożliwia rozwiązania umowy o pracę. Podobnie pracodawca nie może sprzeciwić się skutecznemu wypowiedzeniu, złożonemu przez pracownika.

O czym pracodawca musi pamiętać, wypowiadając umowę o pracę?

Pracodawca, składając oświadczenie o wypowiedzeniu umowy zawartej na czas określony lub nieokreślony albo o rozwiązaniu umowy bez wypowiedzenia, ma obowiązek wskazać przyczynę uzasadniającą wypowiedzenie. Przyczyna ta powinna być odpowiednio uzasadniona, rzeczywista, konkretna i zrozumiała dla pracownika. To, czy dana przyczyna rzeczywiście zaistniała, jest przedmiotem oceny dokonywanej przez sąd pracy.

Wypowiedzenie umowy o pracę, jeżeli składa je pracodawca, powinno zawierać także pouczenie o przysługującym pracownikowi prawie do wniesienia odwołania do sądu pracy. Brak takiego pouczenia nie powoduje nieważności ani bezskuteczności wypowiedzenia. Może jednak stanowić podstawę do przywrócenia pracownikowi terminu do wniesienia odwołania do sądu pracy, jeżeli jego uchybienie było usprawiedliwione.

Podsumowanie

Prawidłowe rozwiązanie stosunku pracy wymaga dochowania szeregu obowiązków m.in. w zakresie zachowania odpowiedniej formy składanego oświadczenia oraz przedstawienia uzasadnienia. Zarówno pracodawca, jak i pracownik, powinni pamiętać, że nawet pozornie drobne, uchybienia formalne, mogą prowadzić do kosztownego sporu przed sądem pracy.

SZYMON RAKOCZY

Aplikant radcowski

Szymon Rakoczy w Kancelarii itB Legal zajmuje się tematami z zakresu procesu inwestycyjnego i bieżącej obsługi prawnej biznesu, w tym z prawa pracy. W ramach praktyki prawa pracy zajmuje się opiniowaniem umów i doradztwem w zakresie praktycznego stosowania przepisów.

BIO PROFIL

PRAWO UMÓW

TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA I KLAUZULA POUFNOŚCI

Tajemnica przedsiębiorstwa i klauzula poufności stanowią fundamentalne elementy ochrony informacji poufnych. Zabezpieczenie informacji poufnych przedsiębiorstwa powinno mieć miejsce już na etapie negocjacji współpracy. W tym celu należy zawrzeć umowę o zachowaniu poufności (NDA) lub uzyskać od kontrahenta / potencjalnego kontrahenta oświadczenie o zobowiązaniu do zachowania poufności. Głównym celem klauzuli poufności jest ochrona interesu przedsiębiorstwa, zabezpieczenie danych technologicznych, finansowych, organizacyjnych itp.

Czy każda informacja dotycząca przedsiębiorcy jest poufna?

Co do zasady, nie. Informacje poufne to te, które mają wartość gospodarczą, nie są powszechnie znane i co do których przedsiębiorca podjął działania, mające na celu zachowanie ich w poufności. Dlatego tak ważnym jest uregulowanie kwestii poufności w umowie / w oświadczeniu.

Klauzula poufności / treść oświadczenia o zobowiązaniu do zachowania poufności

Klauzula poufności / oświadczenie powinny zawierać co najmniej następujące elementy:

1. definicję informacji poufnych – należy stworzyć katalog informacji poufnych (najlepiej wymienić ich jak najwięcej),
2. dodatkowe wskazanie, że informacje należy zakwalifikować jako poufne bez względu na formę ich utrwalenia lub przekazania, w tym choćby nie były one oznaczone jako poufne w żaden sposób lub przekazane były w formie ustnej,
3. cel ujawnienia informacji,
4. zobowiązanie podmiotów trzecich do zachowania informacji poufnych w poufności co najmniej na takich samych zasadach, na jakich do takiej poufności zobowiązany jest kontrahent (czyli współpracowników, podmioty, które będą współpracować z kontrahentem),
5. okres obowiązywania poufności (np. 2 lub 5 lat, z zastrzeżeniem, że poufność powinna obowiązywać do czasu utraty przez informację wartości gospodarczej),
6. określić wyjątki, wskazać, gdy klauzula poufności nie obowiązuje (np. w przypadku zobowiązania do ujawnienia informacji poufnych przez sąd, podanych do publicznej wiadomości, ujawnionych po uzyskaniu uprzedniej zgody strony ujawniającej),

7. kara umowna w przypadku naruszenia zasad poufności (odpowiedzialność cywilna).

Ujawnienie tajemnicy przedsiębiorstwa stanowi czyn nieuczciwej konkurencji. Może prowadzić zarówno do odpowiedzialności cywilnej, jak i karnej.

Reasumując, zapisy dotyczące poufności stanowią istotny element ochrony przedsiębiorcy, dlatego też zaleca się szczegółowe regulowanie tej kwestii i to najlepiej już na etapie nawiązywania współpracy z danym podmiotem.

MAŁGORZATA THORZ-NOWAK

Radca prawny

Małgorzata Thorz-Nowak w Kancelarii itB Legal zajmuje się bieżącą obsługą prawną przedsiębiorców, w tym sporządzaniem i opiniowaniem umów i regulaminów oraz zastępstwem w sporach sądowych.

@ malgorzata.thorz@itblegal.pl tel. +48 32 77 45 888

BIO PROFIL

PRAWO CYWILNE

SŁUŻEBNOŚĆ DROGI KONIECZNEJ

Podstawą do ustanowienia służebności drogi koniecznej jest brak odpowiedniego dostępu nieruchomości do drogi publicznej lub do należących do tej nieruchomości budynków gospodarskich. W takiej sytuacji właściciel nieruchomości może żądać od właścicieli gruntów sąsiednich ustanowienia, za wynagrodzeniem, służebności drogi koniecznej. Służebność drogi koniecznej jest ograniczonym prawem rzeczowym, obciążającym nieruchomość sąsiednią (nieruchomość obciążoną) na rzecz nieruchomości nie posiadającej odpowiedniego dostępu do drogi publicznej (nieruchomości władnącej).

Zauważyć w tym miejscu należy, że zaspokojenie interesów właściciela nieruchomości w zakresie dostępu do drogi publicznej zależne jest nie tylko od tego, czy dana nieruchomość w ogóle ma dostęp do drogi publicznej, lecz także od tego, czy dostęp ten jest „odpowiedni". Z kolei przez dostęp do drogi publicznej należy rozumieć dostęp do drogi uznanej za publiczną zgodnie z przepisami ustawy o drogach publicznych, czyli przez dostęp do drogi gminnej, powiatowej, wojewódzkiej lub krajowej.

Kiedy dostęp do nieruchomości jest odpowiedni?

Aby dostęp nieruchomości do drogi publicznej mógł być uznany za odpowiedni, nie wystarczy faktyczna możliwość korzystania z nieruchomości sąsiedniej w celu przejeżdżania lub przechodzenia do drogi publicznej (np. za grzecznościową zgodą, przy braku sprzeciwu właściciela lub na podstawie stosunku obligacyjnego z właścicielem nieruchomości sąsiedniej). Konieczna jest bowiem prawna gwarancja trwałego dostępu nieruchomości do drogi publicznej, pozwalająca właścicielowi korzystać z nieruchomości zgodnie z jej przeznaczeniem i właściwościami.

Pojęcie „odpowiedniego dostępu do drogi publicznej" nie zostało zdefiniowane przez ustawodawcę. Stąd też w orzecznictwie wykształcił się pogląd, aby pojęcie to interpretować, sięgając do jego potocznego rozumienia. W orzecznictwie przyjmuje się, że „termin „odpowiedni" można rozumieć jako „spełniający wymagane warunki", natomiast o tym, czy nieruchomość ma odpowiedni dostęp, decydować będą każdorazowo okoliczności konkretnej sprawy. Odpowiedni dostęp do drogi publicznej musi stwarzać rzeczywistą możliwość swobodnego przedostawania się z nieruchomości do takiej drogi, w tym powinien obejmować także możliwość przejazdu pojazdów mechanicznych, chyba że nie uzasadniają tego potrzeby nieruchomości władnącej, konfiguracja granic, ukształtowanie terenu lub interes społeczno-gospodarczy (...)"[1].

[1] Postanowienie Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 15 marca 2019 r., sygn. akt III Ca 1014/18.

A gdyby dostęp do drogi publicznej mógł być lepszy?

W omawianej instytucji nie chodzi o zapewnienie łatwiejszego lub wygodniejszego korzystania z nieruchomości. „Instytucja drogi koniecznej nie służy poprawie istniejącego dostępu do drogi publicznej, lecz usunięciu stanu jego braku bądź nieodpowiedniości w stopniu uniemożliwiającym normalne korzystanie z nieruchomości”[2]. W orzecznictwie podkreśla się, że „dostęp „odpowiedni” nie oznacza, że ma on być „łatwiejszy”, a instytucja służebności nie może służyć wygodzie właściciela nieruchomości władnącej kosztem naruszenia prawa właściciela działki obciążonej[3].

Jak wskazano powyżej „odpowiedniość” dostępu do drogi publicznej jest pojęciem relatywnym i ocennym, w związku z czym, decydujące znaczenie w sprawie o ustanowienie służebności drogi koniecznej mają okoliczności faktyczne konkretnej sprawy, z uwzględnieniem konieczności należytego wyważenia interesów wnioskodawcy (właściciela nieruchomości mającej stać się władnącą) i właścicieli nieruchomości, które mają być obciążone służebnością[4].

Reasumując, ustanowienie służebności drogi koniecznej służy zapewnieniu każdoczesnemu właścicielowi nieruchomości władnącej dostępu do drogi publicznej prawnie zagwarantowanego i skutecznego względem wszystkich. Roszczenie o ustanowienie służebności drogi koniecznej przysługuje zarówno w braku dostępu do drogi publicznej lub zabudowań gospodarskich, jak też w przypadku, gdy istniejący dostęp jest „nieodpowiedni”.

ELŻBIETA BĘDKOWSKA

Radca prawny

Elżbieta Będkowska w Kancelarii itB Legal specjalizuje się w sprawach z obszaru szeroko pojętego prawa cywilnego, prawa pracy i prawa gospodarczego. W ramach praktyki prawa cywilnego zajmuje się zastępstwem procesowym w różnego typu sprawach sądowych, w szczególności w tematach dotyczących ograniczonych praw rzeczonych, w tym służebności.

@ elzbieta.bedkowska@itblegal.pl tel. +48 32 77 45 888

BIO PROFIL

[2] Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 marca 2013 r., sygn. akt IV CSK 431/12.
[3] Orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 5 kwietnia 2017 r., sygn. akt II CSK 476/16.
[4] Postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 22 kwietnia 2024 r., sygn. akt I CSK 219/23.

E-BIZNES

OBOWIĄZKI DOTYCZĄCE ŚWIADCZENIA USŁUG Z WYKORZYSTANIEM APLIKACJI MOBILNEJ

Jeśli świadczysz usługi drogą elektroniczną, wykonując w ten sposób działalność zarobkową lub zawodową, musisz posiadać odpowiedni regulamin i udostępniać go nieodpłatnie podmiotom, które z tych usług korzystają. Obowiązek ten dotyczy także usługodawców, którzy posiadają aplikacje mobilne. To, jaką treść powinien mieć regulamin dla aplikacji mobilnej, jest zależne w szczególności od katalogu usług w niej oferowanych, ale nie tylko do tego.

Usługi świadczone drogą elektroniczną – czyli jakie?

Zgodnie z definicją ustawową, o świadczeniu usług drogą elektroniczną mówimy w sytuacji, gdy dana usługa jest realizowana:

1. bez konieczności fizycznego przebywania usługodawcy i usługobiorcy w jednym miejscu,
2. poprzez przekaz danych na indywidualne zamówienie użytkownika,
3. przy pomocy urządzeń do elektronicznego przetwarzania i przechowywania danych (np. smartfon, tablet, komputer)

– jeśli jest w całości nadawana, odbierana lub transmitowana za pomocą sieci telekomunikacyjnej.

Czy regulamin aplikacji mobilnej jest obowiązkowy?

Oferowanie usług przy użyciu aplikacji mobilnej jest świadczeniem usług drogą elektroniczną. To z kolei wiążę się z obowiązkiem opracowania i stosowania regulaminu świadczenia usług drogą elektroniczną. Nie ma przy tym znaczenia, czy odbiorcami usług świadczonych drogą elektroniczną są tylko przedsiębiorcy, czy także konsumenci.

Czym jest regulamin aplikacji?

Regulamin aplikacji to umowa pomiędzy dostawcą aplikacji a jej użytkownikiem, określająca w sposób wiążący prawa i obowiązki stron. Regulamin aplikacji mobilnej nie jest jednak klasyczną umową. O ile bowiem w klasycznym modelu strony kształtują treść umowy w taki sposób, aby odpowiadała ich

itB

określonym potrzebom, o tyle, w przypadku regulaminu aplikacji mobilnej, mamy do czynienia z wzorcem umownym, a więc dokumentem stworzonym przez dostawcę aplikacji bez udziału użytkownika. Mimo, że dokument ten jest tworzony jednostronnie przez przedsiębiorcę, to jego postanowienia nie mogą być ukształtowane dowolnie.

Kluczowe zasady tworzenia regulaminu aplikacji mobilnej

Przed opracowaniem regulaminu należy ustalić, dla kogo jest on przewidziany – czy dla wszystkich uczestników obrotu prawnego, czy tylko dla użytkowników o statusie konsumenta. Zwykle regulaminy aplikacji tworzone są dla konsumentów, stąd też poniższy katalog elementów obowiązkowych regulaminu będzie miał zastosowanie w całości. W odniesieniu do przedsiębiorców część z tych elementów będzie mogła zostać wyłączona przez dostawcę lub też będzie je można uregulować w sposób odmienny, bardziej korzystny dla dostawcy aplikacji. Jeśli regulacje mają być różne, istotne jest zatem, aby w regulaminie w sposób wyraźny wskazać, które z klauzul obowiązują tylko przedsiębiorców.

Katalog obowiązkowych elementów regulaminu aplikacji mobilnej ustala się na podstawie wskazanych poniżej aktów prawnych. Zasadnicze znaczenie przy formułowaniu postanowień regulaminu aplikacji mobilnej odgrywają przepisy ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną. Z przepisów tej ustawy wynika w szczególności, że usługodawca określa regulamin, nieodpłatnie udostępnia go usługobiorcy przed zawarciem umowy o świadczenie takich usług, a także – na jego żądanie – w taki sposób, który umożliwia pozyskanie, odtwarzanie i utrwalanie treści regulaminu za pomocą systemu teleinformatycznego, którym posługuje się usługobiorca. Z ustawy tej wynika także to, że usługobiorca nie jest związany tymi postanowieniami regulaminu, które nie zostały mu udostępnione we wskazany w ustawie sposób. Dodać przy tym należy, że to na usługodawcy spoczywa ciężar wykazania, że udostępnił usługobiorcy regulamin świadczenia usług.

Przepisy ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną nie są jednak jedynymi, które powinny być wzięte pod uwagę podczas tworzenia tego dokumentu. Prawidłowa konstrukcja regulaminu aplikacji mobilnej wymaga również wdrożenia przepisów ustawy o prawach konsumenta z dnia 30 maja 2014 r., ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych z 4 lutego 1994 r., rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych oraz zmiany dyrektywy 2000/31/WE (akt o usługach cyfrowych) [DSA] oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) [RODO]. W zależności od specyfiki danej działalności, może pojawić się potrzeba sięgnięcia także do innych aktów prawnych.

Co powinien zawierać regulamin aplikacji?

Właściwie stworzony regulamin aplikacji mobilnej powinien obejmować, co najmniej:

1. dane faktycznego dostawcy aplikacji, w tym dane rejestrowe i kontaktowe, umożliwiające użytkownikowi nawiązanie łatwego kontaktu z usługodawcą, dochodzenie przeciwko niemu roszczeń, składanie reklamacji i realizację przysługujących mu uprawnień;

2. rodzaje i zakres usług świadczonych przy użyciu aplikacji;
3. warunki świadczenia usług przy użyciu aplikacji, w tym:
    a) wymagania techniczne niezbędne do współpracy z systemem teleinformatycznym, którym posługuje się dostawca aplikacji;
    b) zakaz dostarczania przez użytkownika aplikacji treści o charakterze bezprawnym;
4. warunki zawierania i rozwiązywania umów o świadczenie usług przy użyciu aplikacji;
5. zasady odpowiedzialności dostawcy aplikacji i odpowiedzialności użytkowników;
6. tryb postępowania reklamacyjnego;
7. w przypadku aplikacji wymagających logowania - warunki zakładania i usuwania konta użytkownika, zakres wymaganych do przekazania dostawcy aplikacji danych, możliwość modyfikacji konta lub jego usunięcia oraz odpowiedzialność użytkownika za zachowanie poufności danych uwierzytelniających;
8. informację o sposobie oraz zasadach realizacji płatności w przypadku, gdy aplikacja jest odpłatna lub przy jej użyciu istnieje możliwość realizowania płatności za dane usługi;
9. postanowienia o zasadach dotyczących zwrotu środków;
10. zasady dotyczące ochrony prywatności użytkowników i przestrzegania przepisów RODO w związku z przetwarzaniem ich danych osobowych;
11. uregulowania odnoszące się do możliwości skorzystania z pozasądowych sposobów rozwiązywania sporów konsumenckich;
12. postanowienia informujące o sposobie i terminie wykonania prawa odstąpienia od umowy zawartej na odległość.

Warto również pamiętać, aby w regulaminie znalazły się klauzule obejmujące kwestie praw autorskich przysługujących dostawcy aplikacji oraz zasad powielania lub rozpowszechniania treści zawartych w aplikacji mobilnej przez jej użytkowników.

Regulamin powinien być napisany prostym językiem, w sposób jednoznaczny i zrozumiały. Dobrą praktyką jest opracowanie słownika z definicjam i stosowanymi w dokumencie, a także podział tekstu regulaminu na poszczególne jednostki redakcyjne. Należy pamiętać, że zmiany w regulaminie aplikacji wymagają poinformowania jej użytkowników z odpowiednim wyprzedzeniem.

Podsumowanie

Opracowując regulamin aplikacji, jej dostawca powinien pamiętać, aby żadne z postanowień tego dokumentu nie było sprzeczne z treścią lub celem przepisu ustawy, która powinna być uwzględniona przy jego tworzeniu. W przeciwnym razie postanowienie takie będzie nieważne lub nieobowiązujące, co w konsekwencji sprawi, że dostawca nie będzie mógł się na niego skutecznie powołać przed sądem w ewentualnym sporze z użytkownikiem aplikacji. Podobna sytuacja może mieć miejsce, jeżeli określone postanowienie regulaminu aplikacji zostanie ocenione przez sąd jako tzw. klauzula niedozwolona.

Niedopełnienie obowiązku stworzenia regulaminu aplikacji zgodnego z prawem może też rodzić po stronie dostawcy skutki w postaci sankcji administracyjnych.

ELŻBIETA BĘDKOWSKA

Radca prawny

Elżbieta Będkowska w Kancelarii itB Legal specjalizuje się w sprawach z obszaru szeroko pojętego prawa cywilnego, prawa pracy i prawa gospodarczego. W ramach praktyki prawa gospodarczego zajmuje się sporządzaniem i opiniowaniem umów, regulaminów i wzorów innych dokumentów dotyczących świadczenia usług drogą elektroniczną.

@ elzbieta.bedkowska@itblegal.pl tel. +48 32 77 45 888

BIO PROFIL

KIO NAKAZUJE ZAMAWIAJĄCEMU UNIEWAŻNIENIE CZYNNOŚCI UNIEWAŻNIENIA POSTĘPOWANIA

W imieniu naszego Klienta wnieśliśmy odwołanie do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej i zaskarżyliśmy czynność unieważnienia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, prowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego. Czynność ta stanowiła realne pokrzywdzenie interesów naszego Klienta, który złożył ofertę w tym postępowaniu. Zamawiający powoływał się zaś na to, że dalsze prowadzenie postępowania w przedmiocie zamówienia publicznego było nieuzasadnione.

Wyrokiem z dnia 29 czerwca 2026 r., wydanym w sprawie o sygnaturze akt KIO 2212/26, KIO nakazała zamawiającemu unieważnienie czynności unieważnienia postępowania. W uzasadnieniu orzeczenia w całości podzielono naszą argumentację i wskazano, iż nie zasługuje na aprobatę arbitralna czynność unieważnienia, która oparta jest na lakonicznym/enigmatycznym uzasadnieniu. Podniesiono, że czynność unieważnienia postępowania stanowi sytuację wyjątkową, a szczególnie istotnym obowiązkiem zamawiającego jest to, aby w sposób wyczerpujący uzasadnić taką decyzję. Orzeczenie cieszy tym bardziej, jeśli weźmie się pod uwagę okoliczność, że w odpowiedzi na odwołanie zamawiający próbował tworzyć alternatywne uzasadnienie dla zaskarżonej czynności.

Naszego Klienta, któremu serdecznie gratulujemy, reprezentowali partner-radca prawny Łukasz Bazański oraz radca prawny Michał Szczęsny.

SKO UCHYLA OBOWIĄZEK ZWROTU 250 TYS. ZŁ DOTACJI OŚWIATOWEJ

Sprawy dotyczące zwrotu dotacji należą do najbardziej wymagających postępowań administracyjnych. Często decydują o „być lub nie być" odbiorcy wsparcia, dlatego każda decyzja organu, dotycząca zwrotu środków powinna być poprzedzona rzetelnym i kompletnym postępowaniem dowodowym.

W sprawie, o którą chodzi, nasz Klient został zobowiązany do zwrotu około 250 tys. zł dotacji oświatowej z uzasadnieniem rzekomego wykorzystania środków niezgodnie z przeznaczeniem. Po przeanalizowaniu akt sprawy uznaliśmy, że decyzja nie jest zasadna, postępowanie dowodowe, które przeprowadził Organ I instancji, obarczone było licznymi uchybieniami – a w konsekwencji – sporządziliśmy i wnieśliśmy odwołanie.

W dniu 20 lipca 2026 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Łodzi uchyliło w całości decyzję Organu I instancji, uznając nasze odwołanie za zasadne. Choć sprawa nie została jeszcze prawomocnie zakończona (została skierowana do ponownego rozpoznania przez Organ I instancji), nasz Klient niewątpliwie odetchnął z ulgą.

Cieszymy się, że po raz kolejny mogliśmy skutecznie ochronić interesy naszego Mocodawcy, którego reprezentowali w tym przypadku partner-radca prawny Ewelina Grabiec oraz aplikant radcowski Szymon Rakoczy.

itB | legal

Kancelaria Radców Prawnych

KONTAKT

tel. +48 32 77 45 888

tel. +48 32 72 31 888

@ sekretariat@itblegal.pl

itblegal.pl

itBLegal

itblegal

itB Legal Bazański, Grabiec
Kancelaria Radców Prawnych Spółka Partnerska
ul. Graniczna 29/215, 40-017 Katowice
NIP: 9542737428, KRS: 0000419850

© 2026 itB Legal Bazański, Grabiec Kancelaria Radców Prawnych Spółka Partnerska

Zachęcamy do korzystania z naszych publikacji. Cytowanie lub dalsze wykorzystanie treści prosimy każdorazowo uzgadniać z Kancelarią, z uwzględnieniem kontekstu oraz zakresu cytowanego materiału.

WRÓĆ DO SPISU